

Delovni program Evropskega bančnega organa (EBA) za leto 2020

POVZETEK

Uvod

1. Delovni program Evropskega bančnega organa (EBA) vsebuje v skladu z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) celovit pregled ciljev in dejavnosti tega organa za naslednjih nekaj let v skladu z njegovimi pooblastili.
2. Načrtovanje delovnega programa organa EBA je bistvenega pomena za izvajanje njegove strategije in prednostno razvrščanje nalog, ki je tesno povezano z dodeljevanjem sredstev. Delovni program zajema letne in večletne delovne programe.
3. Večletni delovni program za obdobje 2020–2022 je opredeljen s strateškimi prednostnimi nalogami, ki jih je organ EBA predlagal za naslednja leta, in povzema glavne cilje, ki izhajajo iz pooblastil, določenih v uredbi in ustrezni zakonodaji EU za bančni sektor.
4. Za vsako strateško področje so navedene tudi dejavnosti v okviru letnega delovnega programa, pri katerih so določene naloge, ki jih je treba izvesti v zadevnem letu, in sredstva, potrebna za ta namen. Te dejavnosti zagotavljajo preglednost in odgovornost deležnikom organa EBA ter na notranji ravni vsakodnevno delo in postopke povezujejo s strateškimi področji.

Podpora uvedbi svežnja ukrepov za zmanjšanje tveganja in izvajanju svetovnih standardov v EU

5. Organ EBA bo leta 2020 intenzivno sodeloval v okviru svojih pooblastil iz svežnja ukrepov za zmanjšanje tveganja, da bi se sprejeli potrebni predpisi na drugi ravni za izvajanje nove direktive o kapitalskih zahtevah (CRD), uredbe o kapitalskih zahtevah (CRR) in direktive o sanaciji in reševanju bank (BRRD), skupaj z uvedbo ureditve IFD/IFR in direktive o kritih obveznicah. Te regulativne spremembe bodo sledile jasnim časovnim načrtom in bodo namenjene (i) zmanjšanju prevelikega finančnega vzvoda, (ii) obravnavanju dolgoročnega tveganja financiranja, (iii) obravnavanju tržnih tveganj s povečanjem občutljivosti okvira za tveganje in izboljšanjem sorazmernosti ter (iv) olajšanju regulativnega bremena za manjše finančne institucije.
6. Eno od ključnih področij bo izvajanje več tveganjem prilagojenih kapitalskih zahtev za tržno tveganje v skladu z delom Baselskega odbora v zvezi s temeljnim pregledom trgovalne knjige. S temi spremembami se bodo (i) določila jasnejša pravila o področju uporabe z namenom preprečitve regulativne arbitraže, (ii) povečala sorazmernost in (iii) zaostriili pogoji za uporabo notranjih modelov, da bi se povečala doslednost in primerljivost uteži tveganja med bankami. Organ EBA je svoje premisleke o glavnih vprašanjih v zvezi z izvajanjem zahtev, ki se pričakujejo na podlagi novih pristopov na področju tržnega tveganja in kreditnega tveganja nasprotne stranke, najprej predstavil v svojem dokumentu za razpravo o izvajanju revidiranega okvira tržnega tveganja in okvira kreditnega tveganja nasprotne stranke v EU, ki je bil objavljen 18. decembra 2017. Delo¹ organa EBA na tem področju je razdeljeno na štiri dele. V letu 2020 je predvideno, da bo uvedel zahtevo glede poročanja (standardiziran pristop na podlagi temeljnega pregleda trgovalne knjige) in revidiral bistvene dele

¹ Časovni načrt organa EBA za nove pristope na področju tržnega tveganja in kreditnega tveganja nasprotne stranke: <https://eba.europa.eu/documents/10180/2844544/EBA+roadmap+for+the+new+market+and+counterparty+credit+risk+approaches.pdf>.

temeljnega pregleda trgovalne knjige, da se upošteva pristop notranjih modelov in obravnavajo pozicije iz netrgovalne knjige, ki so izpostavljene valutnemu ali blagovnemu tveganju.

7. Druga ključna prednostna naloga bo dokončanje časovnega načrta organa EBA glede pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen (IRB)² za izračun minimalnih kapitalskih zahtev za kreditno tveganje. Tako naj bi odpravili pomisleke glede prevelike spremenljivosti kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, ki izhaja iz uporabe notranjih modelov. Namen dokončanja tega časovnega načrta je povečati zanesljivost in primerljivost notranjih ocen tveganja in kapitalskih zahtev evropskih institucij ter izboljšati preglednost modelov in njihovih rezultatov, da bi se ponovno vzpostavilo zaupanje v uporabo modelov IRB. V časovnem načrtu so tako predvidena tri področja dela: (i) pregled regulativnega okvira pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen, za katerega se šteje, da vključuje boljšo uvedbo tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja v prihodnjih letih; (ii) zagotavljanje doslednosti nadzora z ustrezno uporabo primerjalne analize, ki zajema modeliranje po MSRP 9; (iii) povečanje preglednosti na podlagi standardiziranih in primerljivih predlog.
8. Kar zadeva novo direktivo o investicijskih podjetjih in uredbo o investicijskih podjetjih, se bo organ EBA osredotočil na izpolnjevanje pristojnosti v zvezi s kapitalskimi zahtevami in sestavo kapitala, konsolidiranim nadzorom, poročanjem, razkritjem v okviru tretjega stebra, merili za kreditne institucije in tveganjem koncentracije.
9. Organ EBA bo na podlagi nove direktive o kritih obveznicah pripravil tri poročila, s katerimi bo spremljal delovanje trga kritih obveznic, enakovredno oceno kritih obveznic tretjih držav in napredek pri strukturah s pogojno možnostjo izplačila imetnikom kritih obveznic iz kritnega premoženja.
10. Vzporedno z razširitvijo regulativnega sloja v zvezi s svežnjem ukrepov za zmanjšanje tveganja bo sodeloval s Komisijo in pozneje s zakonodajalcema, da bi podprli izvajanje standardov Basel III v EU, pri čemer bo poleg objave mnenja organa EBA do sredine leta 2019 morda potrebnih nekaj dodatnih dokazov za zakonodajni postopek.

Zagotavljanje učinkovitih metodologij in orodij za konvergenco nadzora in stresno testiranje

11. Za izvajanje svežnja ukrepov za zmanjšanje tveganja je poleg priprav na uporabo novih svetovnih standardov v Evropi potrebnih več pomembnih sprememb politik drugega stebra za okrepitev konvergence nadzora. Organ EBA bo začel posvetovanja o reviziji drugega stebra, boljšem vključevanju sorazmernosti, skladnosti s prvim stebrom ter ravnih politik uporabe kapitala in likvidnosti.
12. Za banke in konvergenco nadzora je koristno spremljanje izvajanja ključnih določb v zvezi z varnim in skrbnim poslovanjem. Organ EBA bo še naprej spremljal določbe o kapitalu in likvidnosti s poudarkom na kapitalskih instrumentih in instrumentih obveznosti, prenehanju uporabe predhodnih pravil za kapitalske instrumente in uporabi diskrecijskih pravic na področju likvidnostnih transakcij za izračun količnika likvidnostnega kritja.
13. Organ EBA bo v skladu s svojo prejšnjo odločitvijo, da si bo prizadeval za dvoletno stresno testiranje, izvedel še en stresni test na ravni EU. Na odločitev, da se bo naslednje stresno testiranje na ravni EU izvedlo leta 2020, je vplivala potrditev, da banke v EU trenutno vse bolj izboljšujejo svoj kapitalski

² Poročilo o napredku glede časovnega načrta za pristop IRB: <https://eba.europa.eu/-/eba-publishes-report-on-progress-made-on-its-roadmap-to-repair-irb-models>.

položaj. Pristop, ki se uporablja pri stresnem testiranju, se ne bo bistveno spremenil. Tudi tokrat se bo uporabljal omejen pristop od spodaj navzgor. Kljub temu bodo pri metodologiji uvedene izboljšave, med drugim vključitev glavnih predlogov, ki so jih predložile banke v okviru prejšnjega stresnega testiranja. Kar zadeva dolgoročnejšo prihodnost, bo organ EBA še naprej sodeloval z vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi glede morebitnih bistvenih sprememb okvira za stresno testiranje na ravni EU.

Premik k celovitemu podatkovnemu središču EU in racionaliziranemu okviru poročanja

14. Organ EBA si prizadeva zaključiti zadnji del projekta EUCLID, katerega cilj je nadgradnja njegove platforme nadzorniških podatkov, ki omogoča zbiranje podatkov, preverjanje njihove veljavnosti, njihovo povezovanje in spremljanje poročil. Končni rezultat tega dela bo uveljavitev organa EBA kot podatkovnega središča za celotno EU v službi pristojnih organov in javnosti. Organ EBA bo izvedel tudi študijo izvedljivosti celovitega okvira EU za poročanje.

Preprečevanje pranja denarja kot resnična prednostna naloga EU

15. Organ EBA bo v sodelovanju z drugimi evropskimi nadzornimi organi in na podlagi sporočila Komisije o akcijskem načrtu za preprečevanje pranja denarja okrepil svojo vlogo na področju nadzora, ki ga izvajajo nacionalni organi glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Prizadeval si bo tudi za preprečevanje uporabe finančnega sistema za namene pranja denarja in financiranja terorizma tako, da bo:

- a. nadaljeval delo na področju razvoja politik ter izvajanjem in konvergence nadzora;
- b. okrepil svojo vlogo pri zbiranju, analizi in razširjanju informacij v zvezi s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma ter nadzorom na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- c. pooblaščen, da od nacionalnih nadzornikov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma zahteva, da raziščejo morebitne kršitve prava EU, in razmisli o tem, da bi od finančne institucije zahteval prenehanje določenega ravnanja;
- d. izvajal ocene in medsebojne preglede različnih pristopov pristojnih nacionalnih organov k nadzoru na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter te pristojne nacionalne organe ocenjeval z vidika tveganja;
- e. sodeloval in se povezoval s finančnoobveščevalnimi enotami ter partnerji iz tretjih držav v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma.

Prispevanje k dobremu razvoju finančnih inovacij in trajnosti

16. Komisija je 8. marca 2018 objavila akcijski načrt za financiranje trajnostne rasti in evropske nadzorne organe pozvala, naj zagotovijo podporo za njegovo izvajanje. Organ EBA bo tudi v letu 2020 okoljska in socialna merila ter merila v zvezi z upravljanjem vključeval v svoje splošno delo ter končal drugo fazo pripravljanih del v zvezi z razkritjem podatkov in oceno tveganja na področju trajnostnega financiranja, na podlagi česar bo pripravil dokument za razpravo o vključitvi teh meril v upravljanje tveganj in njihov nadzor (pristojnosti iz direktiv CRD in IFD). Organ EBA bo začel tudi pripravljalo delo v zvezi z

razvrstitvijo in bonitetno obravnavo sredstev z vidika trajnosti (pristojnosti iz uredb CRR in IFR). Poleg tega bo oblikoval tehnične standarde skupnega odbora evropskih nadzornih organov za razkritja podatkov (naložbene in svetovalne dejavnosti).

17. Organ EBA bo nadaljeval izvajanje svojega časovnega načrta za finančno tehnologijo s spremljanjem finančnih inovacij in zagotavljanjem, da bodo predpisi še naprej tehnološko nevtralni, hkrati pa bo ocenil učinek na poslovne modele in področje urejanja. Podpiral bo evropski forum za spodbujevalce inovacij (EFIF), katerega namen je spodbujati sodelovanje in omogočiti nadgradljivost po vsej EU. Prav tako bo opravil tematske raziskave v zvezi s kriptosredstvi in tehnologijo distribuirane knjige transakcij ter ocenil morebitno izvajanje usklajenega okvira za preskušanje kibernetične odpornosti.

Spodbujanje operativnega okvira za reševanje

18. Kar zadeva novo direktivo o sanaciji in reševanju bank, bo izvajal svoje pristojnosti, pri čemer se bo najprej osredotočil na tiste, ki so bistvenega pomena za uvedbo in začetek delovanja okvira za reševanje, na primer v zvezi z minimalnimi zahtevami glede kapitala in kvalificiranih obveznosti. Usmeril se bo tudi na nekatere praktične vidike, ki izhajajo iz izkušenj z izvajanjem na terenu in se zdijo potrebni za izvrševanje odločitev o reševanju, s posebnim poudarkom na reševanju bank s sredstvi upnikov.

Razno

19. Organ EBA bo spodbujal varstvo potrošnikov, pri čemer bo upošteval svoje poročilo o potrošniških trendih iz leta 2019, spremljal konvergenco nadzorniške dejavnosti in ocenjeval izvajanje sistema jamstva za vloge. Prav tako bo skrbel za učinkovito izvajanje prenovljene direktive o plačilnih storitvah (PSD2), saj bo leto 2020 prvo leto, v katerem bodo potrošniki v celoti imeli koristi od večje izbire in konkurence.

20. Pregled evropskih nadzornih organov se bo začel 1. januarja 2020, organ EBA pa si bo prizadeval za spremembo svoje uredbe o ustanovitvi. Dobil bo nove pristojnosti na področju preprečevanja pranja denarja (kot je bilo že navedeno zgoraj), zato bo ustanovljen poseben notranji odbor, ki se bo ukvarjal s tem. Poleg tega bo opravljal dodatne naloge na področju varstva potrošnikov ter okoljskih in socialnih dejavnikov ter dejavnikov v zvezi z upravljanjem, zadolžen pa bo tudi za naloge, ki izhajajo iz njegove tehnične vloge pri spremljanju enakovrednosti.

Poslanstvo organa EBA

21. Poslanstvo organa EBA je vzpostaviti enotni regulativni in nadzorni okvir za celotni bančni sektor v EU, da bi se zagotovil učinkovit, pregleden in stabilen enotni trg, ki bi koristil potrošnikom, podjetjem in širšemu gospodarstvu.
22. Njegova glavna naloga je s sprejetjem zavezujočih tehničnih standardov in smernic prispevati k oblikovanju enotnih evropskih pravil v bančništvu. Njihov namen je zagotoviti enotni sklop usklajenih bonitetnih pravil za finančne institucije po vsej EU, s čimer bi se ustvarili enaki konkurenčni pogoji in zagotovila visoka raven zaščite deponentov, vlagateljev in potrošnikov.
23. Organ EBA ima pomembno vlogo tudi pri spodbujanju konvergence nadzorniških praks in praks reševanja bank, da bi tako zagotovil usklajeno uporabo bonitetnih pravil. Pooblaščen je tudi za oceno tveganj in ranljivosti v bančnem sektorju EU, tako da med drugim redno pripravlja poročila o oceni tveganj in izvaja stresne teste po vsej Evropi.
24. Druge naloge v okviru pristojnosti organa EBA so:
- preiskave domnevno nepravilne ali nezadostne uporabe prava EU s strani nacionalnih organov;
 - sprejemanje odločitev v zvezi s posameznimi pristojnimi organi ali finančnimi institucijami v izrednih razmerah;
 - posredovanje pri reševanju sporov med pristojnimi organi v čezmejnih primerih;
 - delovanje organa kot neodvisnega svetovalnega organa Evropskemu parlamentu, Svetu ali Komisiji;
 - prevzemanje vodilne vloge pri spodbujanju preglednosti, enostavnosti in pravičnosti na trgu za potrošniške finančne produkte ali storitve na celotnem notranjem trgu.
25. Pri opravljanju teh nalog je pooblaščen za pripravo številnih regulativnih in neregulativnih dokumentov, vključno z zavezujočimi tehničnimi standardi, smernicami, priporočili, mnenji in priložnostnimi ali rednimi poročili.